

**PUHE VUODEN 1905 JOULUKUUN
KAPINAN MUISTOPÄIVÄLLE OMISTETUSSA
JOUKKOKOKOUKSESSA
PRESNJAN KAUPUNGINOSASSA
JOULUKUUN 19 pnä 1919**

Toverit, olemme kokoontuneet tänään viettämään neljätoista vuotta sitten tapahtuneen Moskovan joulukuun kapinan ja Presnjan taistelun muistopäivää.

Toverit, Moskovan kapina vuonna 1905 oli Venäjän valankumouksellisten työläisten suurimpia joukkoliikkeitä, ja sen merkitys on osoittautunut suunnattomaksi siitä huolimatta, että se ei silloin vielä voinut olla menestyksellinen. Vasta nyt, kun Venäjän vallankumouksen koko monivuotinen historiallinen valmistelukausi on nähtävissämme, voimme oikealla tavalla arvioida vuoden 1905 joulukuun kapinan sekä niiden taistelujen merkityksen, joita Presnjan punaiset työläiset kävivät silloin tsaarivallan voimia vastaan. Toverit, nyt näemme selvästi, kuinka vähäisiä Venäjän työläisten voimat olivat silloin; näemme, että silloiset uhraukset ovat korvautuneet satakertaisesti.

Mutta minun on sanottava, että tsaarivallan oli jo joulukuussa 1905 jännitettävä kaikki voimansa yksinpä tämänkin, vielä heikon, vielä alkioasteella olleen työläiskapinan tukahduttamiseksi. Puolueemme Moskovan järjestö julkaisi hiljattain kaksi muistelmakokoelmaa joulukuun kapinasta, Presnjan päivistä sekä siitä, miten heikko maanalainen puoluejärjestö valmisteli silloin tätä kapinaa ja kuinka suurta myötätuntoa tämä kapina sai osakseen ei ainoastaan Moskovan työläisten, vaan myös koko työtätekevän väestön taholta. Erityisesti kiinnostaa näissä uusissa hiljattain julkaistuissa asiakirjoissa erään santarmiviraston toimihenkilön ja poliisimiehen tunnustus. Hän selittää, että valankumoukselliset eivät silloin, joulukuussa 1905, vielä

tienneet, kuinka heikkoja he, tsarismien puolustajat, olivat. „Jos vallankumouksellisten hyökkäys olisi ollut hiukan voimakkaampi ja pitkälisempi”, tunnustaa tuo tsaarin palvelija, „niin silloisessa sekasorron tilassa, mikä meillä alkoi jo silloin olla havaittavissa, me emme olisi kestäneet”. Tämä on varsin mielenkiintoinen ohranan miehen tunnustus, joka osoittaa, etteivät Presnjan työläisten silloiset uhrin vapauden asian ja työläisten vapautuksen hyväksi olleet turhia, että silloinkin he näyttivät sankarillisella esimerkillään työväenluokan voiman kaikille vihollisille ja sytyttivät esimerkillään ne miljoonat kipinät, jotka sitten leimahtivat vuosikausien mittaan tehdyn pitkälisen ja vaikean työn tuloksena liekkiin ja johtivat voitokkaaseen vallankumoukseen.

Vuoden 1905 jälkeen Venäjän työväenliike joutui käymään läpi historiansa raskaimmat ja verisimmät vaiheet. Tsarismi kosti ennen kuulumattoman julmasti niille sankareille, jotka olivat nousseet kapinaan vuoden 1905 Moskovassa. Moskovan kapinan tukahduttamisen jälkeen Venäjän työväenluokka yritti vielä muutamia kertoja nousta joukko-taisteluun. Keväällä 1906 puhkesi suuria joukkolakkoja ja alkoi talonpoikain liikehtiminen; vuonna 1907 tehtiin vielä yksi yritys, mutta nämä yritykset vain hidastivat taantumuksen rynnistystä voimatta kuitenkaan pysähdyttää sitä kokonaan. Sitten seurasi monta pitkää vuotta, jolloin liikkeen oli pakko kätkeytyä maan alle, jolloin satoja ja tuhansia työväenluokan poikia menehtyi hirsipuissa, vankiloissa, karkotusalueilla ja pakkotyölaitoksissa.

Sen jälkeen näemme, kuinka vuosina 1910—11—12 työväenluokka alkoi jälleen koota voimia, kuinka huhtikuussa 1912 toimeenpannun Lenan verilöylyn jälkeen alkoi nousta voimakkaiden joukkolakkojen aalto, joka vyöryi yli koko maan ja järkytti tsarismia siinä määrin, että Pietarissa ryhdyttiin kesällä 1914 jo rakentamaan barrikadeja, ja yhtenä niistä syistä, jotka saivat tsaarihallituksen tekemään kiireesti yltiöpäisen päätöksensä sodan aloittamisesta, mahdollisesti yhtenä niistä syistä oli toivo saada sillä tavoin murretuksi vallankumousliike. Mutta murtamisen asemesta sota johti siihen, että vallankumousliike levisi kaikkiiin kehittyneisiin maihin.

Kuten selvästi havaitsemme, saalistajat — eivätkä ainoastaan Saksan, vaan myös Englannin ja Ranskan

imperialistit — kävivät nelivuotista sotaa rosvoamistarkoituksessa. Kun saksalaiset v. 1918 pakottivat meidät Brest-Litovskin pakkorauhaan, ei Ranskassa eikä Englannissa tahtonut tulla loppua kohusta, joka tuomitsi tuon rauhan, mutta kun Saksa kärsi tappion samana vuonna 1918, noin vuotta myöhemmin, kun keisarivalta Saksassa luhistui, silloin Ranskan ja Englannin kapitalistit pakottivat voitetun Saksan hyväksymään Versailles'in rauhan, joka on nyt esimerkkinä vielä julmemmista pakkotoimenpiteistä kuin meidän Brest-Litovskin rauhamme.

Nyt huomaamme jo, että yhä enemmän alkavat oivaltaa asioita Ranskan, Englannin ja Amerikan sadat, tuhannet ja miljoonat työläiset, joita petettiin ja joille uskoteltiin, että he käyvät sotaa saksalaista imperialismia vastaan, ja jotka ovat nähneet tämän sodan vaatineen uhreikseen kymmeniä miljoonia kaatuneita ja silvottuja. Ja minkä tähden? Sen tähden, että siitä rikastui kourallinen miljonäärejä, joista tuli tämän sodan jälkeen miljardöörejä ja jotka saattoivat kaikki maat kurjuuden partaalle.

Toverit, me elämme nyt vaikeata aikaa, joka koettelee ankarasti teollisuus- ja varsinkin kaupunkilaistyöläisiä. Te tiedätte, kuinka vaikeaa tämä aika on, kuinka ankaraa nälkää ja vilua saa työväenluokkamme kärsiä. Tiedämme myös, ettei ainoastaan takapajuinen Venäjä, jota sota raateli neljä vuotta ja joka sen jälkeenkäin on käynyt jo kaksi vuotta sotaa, mihin se on Englannin ja Ranskan myötävaikutuksella pakotettu, — ettei ainoastaan Venäjä ole joutunut rappiotilaan, vaan että myös kehittyneimmät ja rikkaimmat maat, voittajamaat, kuten esim. Ranska ja Amerikka, ovat joutuneet niin ikään täydelliseen rappiotilaan. Siellä koetaan kivihiihipulaa, siellä on pakko keskeyttää rautatieliikenne, koska nelivuotinen sota on ennen kuulumattomasti runnellut ja hävittänyt teollisuutta sekä kulkulaitosta. Parhaiden tuotantovoimien tuho tässä imperialistisessa sodassa nousee miljooniin, ja tuloksena näemme, että tie, jonka Venäjän työväenluokka osoitti työläisille ja koko maailmalle jo vuonna 1905 nousten kapinaan tsarismia vastaan, tie, jota Venäjän työväenluokka kulki kukistaessaan porvariston, — että tuo tie on osoittautunut siksi tieksi, joka vetää puoleensa kaikkien, jopa kehittyneimpienkin maiden työläisten huomion ja myötätunnon.

Toverit, mainitsin jo, että tänä talvena saamme kestää ennen kuulumattomia koettelemuksia ja rasituksia. Mutta me sanomme itsellemme: me kestämmme loppuun asti, sillä työväen parhaimmisto, tietoisimmat työläiset ja talonpojat ovat kaikista rasituksista ja koettelemuksista huolimatta auttaneet meitä luoden Punaisen Armeijan, jonka ansiosta saavutamme lopullisen voiton. Me tiedämme, että nyt, kun Koltshakin joukot on lopullisesti lyöty, kun Siperiassa hiltajattain puhjenneet kapinat ovat todennäköisesti tehneet mahdottomaksi Koltshakin armeijan rippeiden siirtämisen Denikin rintamalle, kun Novonikolajevskin edustalla on saatu valtava määrä sotamateriaalia — että nyt ei liene olemassa mitään Koltshakin armeijaa. Etelässä, missä Denikin saattoi ylvästellä menestyksillään, me näemme nykyään Punaisen Armeijamme voimistavan jatkuvasti hyökkäystään. Te tiedätte, että Kiev, Poltava ja Harkov on vallattu ja me etenemme tavattoman nopeasti kohti Donetsin laakiota, kohti kivihiililähteitä.

Toverit, näemme siis, että kaikki ne ennen kuulumattoman raskaat koettelemukset, joita työväenluokka on kestänyt saavuttaakseen täydellisen voiton pääomasta, että nuo uhraukset eivät ole menneet hukkaan. Me huomaamme, että ulkomaisten kapitalistit, jotka tähän saakka ovat antaneet aluksi Koltshakille, sitten Judenitshille ja Denikinille avustuksina miljoonia ruplia ja kaikenlaisia sotatarvikkeita, ovat alkaneet horjua.

Te tiedätte, että he ovat eristäneet Venäjän muista maista rautaisella saartorengaalla, tiedätte, etteivät he ole päästäneet edustajiamme ulkomaille. Te tiedätte, että kun tov. Litvinov, yksi niistä vallankumouksellisista, jotka taistelivat jo ennen vuotta 1905 bolshevikkien riveissä tsarismia vastaan, — oli Englannissa suurlähettiläänä siellä ei ollut ainoatakaan työväenkokousta, jossa häntä ei olisi otettu vastaan niin voimakkailla suosionosoituksilla ja sellaisella omaa hallitusta vastaan suunnatulla vastalausemyrskyllä, että englantilaiset katsoivat parhaaksi karkottaa tov. Litvinovin. Mutta nyt ne, jotka vihaavat Litvinovia sydämensä pohjasta, ovat antaneet hänelle luvan matkustaa Kööpenhaminaan, ja matkustusluvan lisäksi vielä matkustusmahdollisuudenkin (tov. Litvinov saapui sinne englantilaisella risteilijällä). Ja me tiedämme, että jokainen päivä, jonka tov. Litvinov viettää Kööpenhaminassa,

muodostuu yhä suuremmaksi voitoksi Venäjälle. Työläisten edustajat samoin kuin tuhansien porvarilehtien kirjeenvaihtajatkin kääntyvät siellä yhtä mittaa hänen puoleensa saadakseen selityksen, mitä tämä käänne merkitsee. Me puolestamme tiedämme tämän käänteen merkitsevän sitä, että länsimaiden porvaristo ei voi enää jatkaa saartoaan, ei voi enää antaa venäläisille vastavallankumouksellisille kenraaleille miljoonia ruplia avustuksina, koska näiden rikkaimpien ja kehittyneimpien maiden työläiset eivät salli sen tehdä sitä.

Havainnollisimmin ilmentänee tätä Euroopan maiden politiikassa alkanutta käännettä Italian edustajakamarissa suoritettu äänestys, josta olemme saaneet tietää Ranskan Amerikkaan lähettämästä ja meidän radioasemamme sieppaamasta radiosanomasta. Tuossa sanomassa kerrottiin, että Italian edustajakamarissa oli ollut käsiteltävänä Venäjän kysymys, ja kun sosialistit ehdottivat Neuvostotasavallan viipymätöntä tunnustamista, niin heidän ehdotuksensa sai satakunta jaa-, mutta kaksisataa ei-ääntä; näin ollen vain työläiset kannattivat Neuvostotasavallan tunnustamista, mutta kaikki porvariston edustajat torjuivat ehdotuksen. Sen jälkeen Italian edustajakamari päätti kuitenkin yksimielisesti, että Italian hallituksen on vaadittava liittoutuneita lopettamaan kokonaan saarto ja luopumaan täydellisesti kaikesta sekaantumisesta Venäjän asioihin. Tällaisen päätöksen on tehnyt edustajakamari, jossa tilanherroilla ja kapitalisteilla on kahden kolmasosan, ellei peräti kolmen neljäsosan enemmistö, tällainen päätös on tehty voittajamaassa, tehty yksinkertaisesti työväenliikkeen painostuksesta.

Tämä päätös osoittaa selvästi, että kansainvälisessä politiikassa on todellakin alkamassa käänne, että kunkin maan työväenliikkeen valtavat sisäiset voimat ovat todellakin johtaneet siihen, mihin olemme aina perustaneet toiveemme, mistä olemme puhuneet Venäjän työläisille, minkä tähden — niin olemme heille sanoneet — kannattaa ja täytyy kantaa raskaita uhreja taistelussa ja mikä hyvittää kaikki ne hädät ja vaivat, joita meidän on kestettävä kärsien vilua ja nälkää. Siten näet emme ainoastaan pelasta Neuvosto-Venäjää, vaan myös voitamme taistelullamme viikko viikolta puolellemme muiden maiden miljoonien ja miljoonien työläisten myötätunnon ja kannatuksen. Ja sen vuoksi,

muistellesamme nyt kaatuneita tovereitamme ja Krasnaja Presnjan sankareita, nämä muistot antavat meille entistä suurempaa mielen reippautta ja varmuuden siitä, että voitto on lähellä.

Kaikista vaikeuksista ja uhrauksista huolimatta kuljemme itse ja johdatamme myös kaikkien maiden työläiset lopulliseen voittoon pääomasta. (Suosionosoituksia.)

*Lyhyt selostus julkaistu
joulukuun 20 pnä 1919
„Izvestija VTsIK“ lehden
286. numerossa*

*Julkaistaan ensi kerran
täydellisenä*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*
